

14

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2016-08-25

Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa

Remiss från Kommunstyrelsen om utredning dnr. 152 – 1057-2016

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ingrid Friberg
avdelningschef

Ingrid Brännström
avdelningschef

Eva-Lotta Jonsson
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland andra Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd av rapporten "Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller riskerar att bli hemlösa". Kommunstyrelsen vill ha yttrandet senast 1 september 2016. Målet för utredningen har varit att i samarbete med stadsdelsförvaltningarna inventera stadens arbete med äldre, 65 år och äldre, i hemlöshet, kartlägga gruppens omfattning samt att ge förslag till förebyggande arbete och åtgärder för att minska antalet äldre i hemlöshet. Förvaltningen anser att utredningens förslag är bra och att det är viktigt att arbetet kring äldres hemlöshet fortsätter att utvecklas.

Bilaga

Remiss från Kommunstyrelsen, dnr. 152 – 1057-2016

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom beställaravdelningen för äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri och utföraravdelningen för äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri och avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen fick i budget 2015 i uppdrag av sina respektive nämnder att i samarbete med stadsdelsförvaltningarna inventera stadens arbete med äldre, 65 år och äldre, i hemlöshet. Uppdraget var att:

- Utredda omfattningen av personer 65 år och äldre som lever i hemlöshet i Stockholms stad.
- Utarbeta ett förslag till ansvarsfördelning mellan äldreförvaltningen och socialförvaltningen.
- Utarbeta ett förslag till åtgärder för att minska antalet äldre i hemlöshet.
- Utarbeta ett förslag till förebyggande arbete.

Socialförvaltningen och äldreförvaltningen påbörjade under våren 2015 utredningsarbetet. En styrgrupp, arbetsgrupp och referensgrupp bildades. Förvaltningen har haft representanter i både styrgruppen och arbetsgruppen. Underlag till utredningen har hämtats genom studiebesök och samtal med stadens verksamheter inom området, arbetsgrupps- och referensgruppsmöten samt relevanta rapporter och litteratur.

Det finns inte så mycket svensk forskning kring äldre människor i hemlöshet. I internationell forskning har tre huvudsakliga orsaker lyfts fram som förklaring till äldre i hemlöshet:

- Fattigdom i kombination med social isolering.
- Strukturella faktorer såsom brist på bostäder och höga boendekostnader.
- Bristande individuellt och samhälleligt skyddsnät.

Ärendet

Socialförvaltningen har kartlagt antalet hemlösa i september 2014. Det var 161 personer 65 år och äldre som var hemlösa, vilket innebär 6 procent av det totala antalet personer som var hemlösa. 81 procent var män och 19 procent var kvinnor. Utredningen har kommit fram till att kvinnor kan vara särskilt utsatta inom målgruppen äldre hemlösa och att det finns skäl att utreda behov av särskilt riktade insatser för denna målgrupp.

Utredningen föreslår att:

- Tillskapande av lägenheter inom det ordinarie bostadsbeståndet för hemlösa personer 65 år och äldre utreds inom ÄBO-utredningen (äldres boende i Stockholm).
- Ett utredningsboende för hemlösa, 65 år och äldre, tillskapas. Intensifierad planering för att kunna lämna utredningsboendet och komma vidare till en mer långsiktig boendelösning.
- Behovet av att utöka antalet platser inom Stiftelsen hotellhem som ger stöd och omsorg utreds.
- Fem lägenheter inom Bostad Först tilldelas målgruppen äldre hemlösa. (Bostad Först är ett partnerskapsprojekt mellan socialtjänsten i Stockholms stad, Stockholms Stadsmission, Svenska Bostäder och Lunds universitet.)
- Vid en ansökan om stöd från en hemlös person, 65 år eller äldre, görs en gemensam initial bedömning från individ- och familjeomsorg, funktionsnedsättning och äldreomsorg. Därefter utreder utsedda handläggare i samråd utifrån sina respektive kompetensområden. Utredningens rekommendation är att förvaltningarna även gör en genomgång av samtliga redan pågående ärenden.
- Kostnaderna avseende boende fördelas jämt mellan individ- och familjeomsorg, funktionsnedsättning och äldreomsorg om boendet ger stöd dels för missbruket och dels för insatser som motsvarar insatser inom äldreomsorg.
- Riktlinjer ändras så att personer 65 år och äldre som blir vräkt handläggs i den stadsdelsnämnd där personen är folkbokförd inom en tvåårsperiod före vräkningsdatumet.
- En hemlös person 65 år eller äldre som saknar stadigvarande boende erbjuds en stödperson.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på utredningens förslag för hemlösa 65 år och äldre. Förvaltningen ser särskilt positivt på:

- att utveckla de lokala arbetsformerna
- att ansvarsfördelningen av handläggningen tydliggörs mellan individ och familjeomsorg och äldreomsorg
- med utredningsboende för att planera för en mer långsiktig boendelösning
- att Bostad Först avsätter lägenheter till målgruppen och att det utreds om antalet platser inom Stiftelsen Hotellhem kan utökas

Mot bakgrund av att det inte finns så mycket svensk forskning kring äldre människor i hemlöshet är det viktigt att staden följer forskningen och följer upp och utvärderar det arbete som görs i staden.

Förvaltningen förslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till Kommunstyrelsen som svar på remissen.
